

fige: Grundlovens § 84 er ophævet. Og det kunne vi ikke. Dette er mit Standpunkt, og derimod er der ikke anført en eneste Indvending i denne Forhandling, og jeg tror heller ikke, der kan anføres noget derimod. Saa er det mig ganske ligegyldigt, om De skrive det ind i Demokratiets Annaler, eller hvor De ellers skrive det ind; thi naar det er rigtigt, saa staar det der, og maa gerne staa der, og saa bliver det staaende der, enten De indskrive det eller ikke. Dette med Demokratiets Annaler gør intet Indtryk paa mig. Jeg gentager, hvad jeg sagde, da jeg før havde Ordet: Jeg ønsker aldeles ikke, at disse fattige skulle have Valgret. Det er min Mening, at de ikke bør have det, og det har jeg forklaret saa tilstrækkelig, som det overhovedet behøver at forklares. Jeg tror, at Grundloven er vel motiveret i sin § 84, naar den har udelukket Folk fra Valgret, der ere saa økonomisk uafhængige, at de ingen Ting have at raade over og ingen selvstændig økonomisk Bestemmelse kunne tage. Men i alt Fald Grundloven har sagt det, og naar den har sagt det, maa det gælde om saadanne Personer som her, der er fuldstændig økonomisk hjælpeløse. Følg af, at de saa Valgret, bliver aldeles ikke den, at de politiske Meninger saa et videre Omraade, hvorfra de kunne brede sig og saa Forkæmpere. Nej Følgen bliver den, som jeg før sagde, at disse ganske afhængige og uafhængige Mennesker blive tvungne til at køre op paa Valgstederne og afgive deres Stemmer i en Retning, som maaste er deres Overbevisning fuldstændig imod. Det er ingen Gavn mod Valgretten eller mod Demokratiet eller nogen som helst politisk Overbevisning eller Udvikling, vi her gøre, tværtimod lige det modsatte. Jeg gentager det! Ville De gøre noget for de fattige, saa gør dem selvstændige og giv dem en saadan Stilling, at de kunne have deres Overbevisning og have den ustraffet — saa kommer Valgretten ogsaa — men hold dem ikke i denne Fattigvæsenafhængighed, som De her anordne og samtidig siger, at de skulle agere frie Mænd og have Valgret, thi det er meningsløst. Altsaa dette rene demokratiste Standpunkt, som de Herrer staa paa, giver jeg ikke meget for. Jeg staaar paa det demokratiste Standpunkt, at jeg vil gøre disse Folk selvstændige, saaledes som de ville blive det efter det Alderdomsforsørgelsesforslag, som er indbragt her af det ærede Medlem fra Kolding (Berg) og mig; saa blive de selvstændige og behøve ikke at spørge nogen, hvor meget de skulle have, og hvorledes de skulle bruge det, saa hente de som en Ret de Penge, der tilkom-

mer dem, og bringe dem som frie Mænd, saare de Vælgere, og der behøves ingen som helst Bestemmelse om, at de skulle være det. Men efter dette Forslag ere de lige saa uafhængige som andre Fattiglemmer i Landet. Det hjælper ikke, at De sige, at de ere selvstændige og have Valgret, for de saa den ikke alligevel. Det keder mig, at jeg atter skal gentage her i Tinget, hvad der i og for sig skulde synes overflødig, naar det er sagt en Gang. Jeg sagde udtrykkelig forrige Gang, at dette Forslag er ikke formelt grundlovsstridigt, det kunne vi vel stemme for, altsaa den ærede Ordfører behøver ikke at undre sig, hvis jeg stemmer for det, thi det Forslag kan godt vedtages. Det bestemmer nemlig ikke, om de skulle have Valgret — det har andre Bestemmelser, som træde i Kraft i det Øjeblik, vi vedtage det — men denne Bestemmelse om Valgretten træder ikke i Kraft, selv om hele Lovgivningsmagten vedtager den, og den tillige faar Stadfæstelse af Kongen. Altsaa, dette er, hvad jeg vil sige om dette Grundlovs spørgsmål. — Jeg skal endnu kun gøre en Bemærkning til det ærede Medlem fra Stubbejøbing (N. S. Larsen), om hvem jeg i alt Fald vil erkende, at han har forsøgt paa at finde et Standpunkt og drage en Grænse. Det ærede Medlem havde lavet sig en Teori til Brug i denne Sag, idet han sagde, at det, det kommer an paa, maa være det; om Fattighjælpen uddeles forskelsløst til alle og enhver, eller om der stilles visse Betingelser. Ja, det er jo en Teori, det indrømmer jeg, som kan se ganske pæn ud. Men jeg har blot den Indvending at gøre imod den, at jeg ser ikke, at der staaar noget som helst om den i Grundloven eller i den øvrige Lovgivning; og hvad der er det væsentligste, jeg ser heller ikke, at det er det, det kommer an paa, naar vi spørge om, hvad der har været Grundlovens Mening med at udelukke disse Folk fra Valgretten. Om vi nemlig give dem Fattigunderstøttelse under den ene eller den anden Betingelse, er i og for sig ligegyldigt; det, der spørges om, er dog, om de, medens de saa denne Fattigunderstøttelse, ere selvstændige eller uafhængige; det er det, synes jeg, det kommer an paa. Altsaa, hvis det, det ærede Medlem anførte, var gjort gældende noget Sted, saa maatte vi rette os derefter, men det er ikke gjort gældende noget Sted og vedrører ikke det, som er Hovedsagen her i dette Spørgsmaal. Hovedsagen maa være det: Er den paa gældende økonomisk afhængig eller uafhængig? Derfor er den Bemærkning, som det ærede Medlem fra Frederiksberg (Holck) gjorde om den formentlige Inkonsekvens, der skulde